

„תנינים זרים ו סילקו את רגליכם מארצנו ו בחורי ישיבות — לצבא ו משתמשות דתיות — לצבא ו מדינת ישראל לא תהיה מדינת ישיבות ו“

כרויים בנוסח זה, כתובים בכתב יד מוכח של החתומים עליי, תא הסטורניס" גרמו להפרעה קלה בפתחת הכנסיה הגדולה של אגודת ישראל (ראה לעיל). המחברים והמפיצים לא היו „כוננים“, כפי שאפשר היה לנחש לפי הנוסח, אלא צעירים בלתי מאורגנים, שהתעוררו להסדנה חרפתית זו. התרחח לעומתם בחור ישיבה, בהחזיקו את הכרוז בידו: „מדינת ישראל כן תהיה מדינת ישיבות. האם שמעת את נאומי של (משה) שרת בפתחת ה“ כנסיה?“

דיפלומטים

„אנו מאמינים את האמיתות האלה כמו“ בנות מאליהן: שכל בני האדם נבראו שווים, ושהבורא חונן אותם בזכויות מסוימות שאין להפרן...“

בערב יום אחד ביוני, לפני 178 שנה, ישבו נציגי 13 מושבות צפון-אמריקאיות וקראו נוסח סופי של הצהרה שנכתבה עלידי תומאס ג'פרסון ואושרה עלידי ועדת משנה בת חמשה חברים. יומיים לפני כן הצביעו נציגי ה-13, 12 הצביעו בעד, מדינה אחת (ניוירוק) נמנעה מהצבעה. ברביעי לילולי התקבלה ההצהרה רשמיית, מגילת העצמאות האמריקאית נוסחה לרשימת המיסמכים ההיסטוריים.

ידיים בסיטונות. השבוע הצטופפו כמה מאות גברים ונשים בגן המדושה של המופה"כוח האמריקאי בישראל, טראנססראסל. עברו עליהם חצי תריסר נציגים שלחצו את ידיהם, וניסו להתקדם לעבר השולחן העמוס ג'ין וקוקה-קולה. מלבד קומץ מהפכני, שהופיע בחולצות פתוחות, הוריעו כל הנוכחים בחלפותיהם ביום החם.

המארחים עשו את כל המאמצים כדי לתת להם את ההרגשה שאמנם נבראו שווים, למרות ההבדלים הגדולים במבטא האנגלי — החל מן המבטא הרוסי של הישראלים ההתיקים, דרך המבטא הגרמני של הפחותות, התיקים, העדינות האוסטרית של הנציגים הבריטיים ועד למבטא הסכסאסי המתמשך של כמה מן האורחים מאמריקה.

כרגיל במסיבות קוקטייל, לחצו הנוכחים איש את ידי רעהו, עשו היכרות זה עם זה כמה פעמים תוך חצי שעה (אחרי ששכתו את ההכרה הקודמת), הפקידים האמריקאים, שקיבלו הוראה מפורשת להתרועע עם האורחים, לחצו ידיים בסיטונות.

שום נאומים לא ננאמו. אולם ארצות הברית אהודות על רוב אורחי המדינה יותר בגלל הרעיונות שנכללו בקלף הישן

• שפסלה כמה קטעים, ביניהם קטע המאשים את המלך האנגלי בכך שמנע את חיסול המכודות, סיבת הפסילה: שנים מתוך 13 המדינות התבטסו על עבודת עבדים.

• אך לא נחתמה אלא עלידי תנשיא והמזכיר, החתימה הרשמית נתקיימה רק ב-2 באוגוסט.

מלפני 178 שנה, מאשר בגלל הדולארים שהוזרמו אליה בשנה שעברה.

חינוך החופש הגדול

השבוע ישבו כמה אלפי איש ואשה, ברובן צעירות, על סופסים קצרים, התחבטו כיצד למלאם. רבצה עליהם אחריות כבדה. כי על מורי ומורות בתיהם הספר היסודיים בישראל היה להחליט מי מתלמידיהם יעלה לכתה הבאה, או יישאר בכיתתו.

לא תמיד היה ברור להם כיצד להיטיב לנער או לנערה המפגרים. ההחלטה להשאיר את הנער לשנה נוספת ולאבד שנה שלמה מחייו באותה כיתה היא מכה קשה לו. קשה עוד יותר להוריו. אולם לעתים קרובות טעות חמורה היא להעלות לכיתה הבאה, בה יהיה שוב מספר וירגיש בחנייתו, במקום להשאירו בכיתה בה יהיה מבוגר ומצליח בלימודיו. התחנן השבוע אב אחד לפני מורת בנו: „השאירי אותי, בבקשה, אין לי כסף לשלם עבור מורה פרטית בבית...“

עינוי או שעשוע. לפי כל הסימנים, לא יחזור משרד החינוך השנה על תמרוני המסוקפים מלפני שנה, כשפסטר מאות מורים ערב החופש הגדול, השאיר אותם באיחודאות מעצנת משך כל החופש, כשר אותם מחוש עם התחלת הלימודים מבלי שיוכלו להתכונן, ומבלי שידעו אסילו איזה כיתה עומדים הם ללמוד. הפעם יוכלו המורים — ציבור מסור בעיקרו המקבל את אחת המשכורות הנמוכות ביותר במדינה — ליהנות מחופשם הארוכה, שהיא נושא לקינאת כל שאר המקצועות.

החידוש הגדול של השנה הבאה: שיטת הנושאים, שהיתה עד כה מוגבלת לשתי הכיתות הראשונות, תורחב לכיתות נוספות. שיטה מתקדמת זו, שאינה מחלקת את הלימודים לפי מקצועות יבשים אלא נותנת למורה את האפשרות להגביר את כל המקצועות לתוך שיחה על נושא מסוים. מיועדת להפוך את הלימוד לשעשוע, לא לעינוי. הנסיון עד כה: הצלחה מוחלטת — אם כי לא ברור מה היו התוצאות. לו ניתן ל-200 אלף תלמידי בתי הספר היסודיים בישראל להצביע, מחר בבוקר, על השאלה: „האם לבטל את בית הספר או לא?“

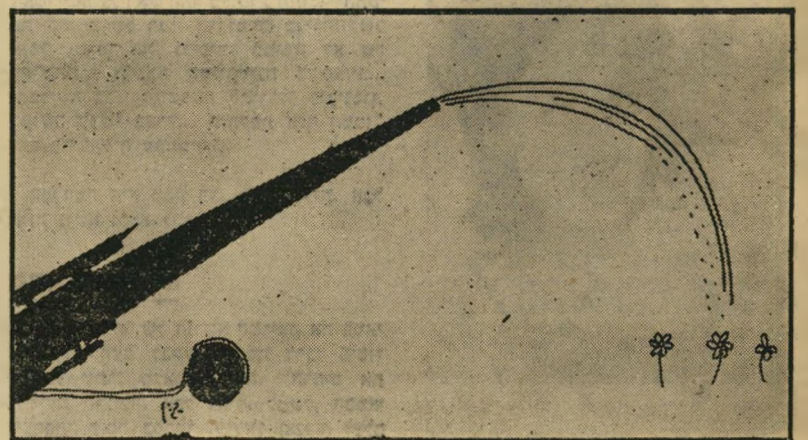
דת שלוש תרופות

ח"כ צ"כ שלום זיסמן נוכח יותר מפעם אחת, בה נישא הוא, בטכס החופה והקיי דושיין. לאחרונה נוכח לדעת כי התנאים בהם מבצעים את הטכס אינם אהודים במיוחד, כיאות למאורע מיוחד כנישואין.

הוא החליט לפנות לסמכות הנוגעת בדבר, שר הדתות, הפנה את תשומת לבו לליקוי היסוד של הטכס כפי שהוא מתבצע במשרדי הרבנות השונים: הופעה מבוהלת ובלתי אסתטית של רבים מן הרבנים לחתונות המתקיימות בדחפויות בחדרים צפופים, זו אחר זו, כך שלעתים מתנגש הזוג היוצא

• למשל, בשיחה על אדם וחווה לומדים התלמידים את המקרא, כותבים חיבור, שרים שיר מתאים, מציינים את הנחש ומחשבים את עצי ג'עדן.

אות קין

תוכנית ההשקאה למרחב

שיר השירים

„אני משתגע“, אמר פרויקה, „זה הורס אותי לגמרי. אי אפשר להמשיך ככה.“ „נכון“, אמרת לפרויקה, „אתה מוכרח להפסיק. זה יתנסך בכך. בגיל מאוחר משלמים בעד זה.“ „אתה שומע“, אמר פרויקה, „אתמול צלצלו אלי שלוש. הן פשוט משתגעות אחרי. אני כבר לא יודע מה לעשות אחר. היום כבר צלצלו שתיים. ולא נעים לי לסרב.“ „אסור לך לסרב“, אמרת לפרויקה. „זה יכול לקלקל את שמך הטוב. אתה צריך להראות שאתה המידע על הקו. מה בנוגע לזיוה?“ „זיוה מהפנטומימה היא מתה עלי, אבל אין לי זמן בשבילה. היא לא נותנת לי לעבור ברחוב. אני כבר לא יודע איך להפטר ממנה.“ „אח, פרויקה, פרויקה“, אמרת בקנאה, „איך זה הולך לך?“ „זה ענין של אישיות“, אמר. „לבחורות יש חוש לאישיות. אני מרגיש את זה בקצות האצבעות שלי.“

מרחוק ראינו את זיוה עוברת. „בוא נברח מכאן“, אמר פרויקה, „אני לא רוצה לפגוש אותה.“ ברחנו. זיוה לא תפוס אותנו לעולם. חבל לי עליה, אבל החיים אכזריים מאד.

סדר היום של העתיד

מי שאין לו מה לעשות, יש לו לפחות עתיד. העתיד מתחיל מעכשיו. צריך כמובן להתכונן לו. בשביל לא להחמיץ את ההזדמנויות שהוא מביא. למשל: עכשיו שעה 9.00 בבוקר. כל העתיד לפניך. צריך לגשת לחפש איזו שהיא עבודה. אי אפשר להמשיך את כל העתיד בלי עבודה. בשעה 10.00, אחרי שלא השגת עבודה, תיגש לאיזיק. הוא חייב לך חמש לירות. בשעה 10.00 לא תתפוס את איזיק. תלך לחפש הלואה. עד 12.00 יהיה ברור לגמרי שלא תשיג הלואה או אפשר להתחיל את החיים. תיגש לחפש את החברה. כמובן שלא תמצא אותם. תלך לאכול צהרים, אחר כך לחפש מישהו ללכת איתו ליומיות. כמובן שלא תמצא. וגם לא יהיה לך כסף, אז תלך לישון. בערב תלך לחפש שוב את החברה, או אולי איזו בחורה. אחרי שלא תמצא, תסתובב קצת פה ושם, ואולי תמצא בכל זאת. אבל אם גם בכל זאת לא תמצא, אז אולי תמצא במקרה איזו הלואה. אבל גם את זה לא תמצא. אז תלך לישון. וזהו העתיד. אפשר כמובן גם אחרת, אבל אז זה כבר החה או עבר. אולי אתם יודעים במקרה איפה כולם? אני מחפש איזה כולם.

והגשוי עם הנוג הנכנס והרוח.

כראוי למתכנן מבצעים צבאיים הציע זיסמן מייד תכנית תיקון משלו: שלוש תרופות לשלוש הפגיעות העיקריות — אי-סדר, אי-נעימות וצער. התרופות: „שומת-לב, אהבת סדר וכשרון ארגוני, שבעזרתם היה אפשר להפוך את סכסי הנושואין במשרדי הרבנות לחגיגים יותר, מרוממים יותר את ריגשו תיהם של הצעירים הנישאים.“

עיתונות אהבת שרים

באחד הערבים השבוע הזמין אליו שר הבסחון, פנחס לבון, את עורכי העיתונים העבריים. מגין אנשים התאספו בביתו של השר, ברחוב השופטים, תל-אביב. אולם שרים נעדרו: עורך הארץ ועורך קול-העם.

הסביר פנחס לבון: „אני לא מחוייב להזמין לביתי הפרטי אנשים שאיני אוהב אותם!“

מזון קץ כל גבינה

באותו חודש בו הגיע בבריטניה הקק לקיצוב מזון, הגיע בישראל הקק למנה קצובה אחת. היתה זאת מנת הגבינה, שלא חולקה יותר לצרכנים. אי-חלוקתה במסגרת הקיצוב לא נבעה משפע הגבינה שהציף את הארץ כי אם מהחלטת ממשלת ארצות הברית להפסיק את משלוח הגבינה ח"נם, שנמכרה בכסף ובעת ועונה אחת עם הש"מדת עידוש חלב מקומיים. היתה זאת רק חוליה נוספת בהפסקת משלוחי המנות האמריקאיים, שהחלו עם הפסקת משלוחי חמאה (העולם הזה 868), כאשר צד מעוניין בארץ הודיע לחשיגנטון על המצב העזוב דתי.

קץ הגבינה ישפיע לרעה על תקציבה של עקרת הבית שתאלץ לרכוש את הגבינה המקומית היקרה, ישפיע לטובה על הכנסות יצרני הגבינה, שיחזרו לעמדת המוניטין פולין שלהם עם העלמה של הגבינה ה"מתחרה. אך הסכומים שייגרעו או יתוספו לצרכנים וליצרנים נגסיים בהשוואה לסכום שייגרע מן הצד השלישי בעסקי הגבינה האמריקאית: משרד האוצר, לו יתסרו

• בין היתר: מבצע מרכזי, למניעת תאונות דרכים, בצה"ל.

מאד עשר מיליון הלירות המשוערות ש מכירת הגבינה היתה מכניסה לשנה.

דרכי אדם השינוי התמיד

ככל חייל החורר הביתה מצא מאיר שורצבורד כי העולם האזרחי וכמה אנשים שבו השתנו. הראשון במשתנים היה הוא עצמו. הוא לא היה יותר אותו בחור חסון שהתגייס בגיל 17 לחיל הצנחנים: בשעת אחת מצניחות האמונים לא נסתח מצנחו של מאיר, הוא נפל ונפגע קשות בראשו הבלונדי, קיבל 30% נכות.

גם כיחס לפצע אחר — פצע משפחתי עמוק — חלו שינוי, אולם לא זה אשר לו קיווה, אביו המשיך לתת עינו בבח דודה צעירה, כפי שעשה זאת עוד בהיות מאיר ילד. אז היו שניהם מכים אותו, כשניסה לתקוע חץ ביניהם, להחזיר את אביו לאמה. עתה לא עשו זאת למרות שהביא לעזרתו את שני אחיו. הם פשוט לא שמו לב אליהם.

כרור אחר. מאיר החליט להשיג שלום בית ובדרך הקיצונית ביותר. ביום סגריר לפני שלושה חודשים, בשעות לפני הצהריים נכנס לדירתה של בת הדודה, מזוין באקדח. בזעם איים עליה, דרש ממנה שלא תרשה לאביו להכנס אליה לעולם. הדברים היו נרגשים ונרגזים, האקדח פלט כדור, שנחלע בתקרה.

כאן התערבה בדבר המשטרה, הושיבה את מאיר במעצר. גם זה היה שינוי בשבילה. הוא נמלט מהכלא. חזר אליו בכל זאת לאחר זמן קצר. לתיק הראשון שכלל חמש האשמות, ביניהן אימים ויריה, נוסף תיק שני שהכיל את ההאשמה בריחה ממעצר.

מי שהתכונן לחוות בקרב משפטי מרתק על ההאשמות החמורות, התאכזב. סניגורו של הנאשם, אברהם דיגרי, טען, בין השאר, כי מאיר הוא עצבני מאד כתוצאה מנכותו. אולם במיוחד הכריעה את הכף לפסק דין קל — מתן התנהגות טובה בסך 100 ל"י משך שנה — העובדה שמאיר לא יצטרך יותר להפעיל לחץ לשינוי בשטח הכאוב: האב מת.

רכוש נמוש

הזוג בן-אברהם היה זוג מוזר מאד. הוא, אברהם בן-אברהם, היה בדעה שתפקידו האבהי נגמר ברגע שהוא מביא את ילדיו